

2004

FRA UTSTILLINGEN MED ØRNULJE OPDAHL

The Art of Tomorrow Today

VISJON Henie Onstad Kunstsenter skal være Norges ledende arena for internasjonal samtidskunst og skape spennende møter med morgendagens kunst i dag.

VIRKSOMHETSIDÉ

Henie Onstad Kunstsenter skal konsentrere virksomheten om

- utstillinger med internasjonal samtidskunst, supplert med andre kunstneriske aktiviteter som musikk, dans og teater
- formidling for å stimulere opplevelsen av, interessen for og kunnskapen om kunst hos barn, unge og voksne
- egen kunstsamling, samt øvrige samlinger og dokumentasjonsmateriale

Henie Onstad Kunstsenter skal dessuten legge forholdene til rette for bruk og drift av

- park- og uteanlegg
- konferanselokaler
- spisedest(er)
- butikk og salgsvirksomhet
- venneforening som kan understøtte kunstsenterets drift, aktiviteter og profil.

HOVEDMÅL

- Oppnå internasjonal anerkjennelse som en spennende arena for samtidskunst
- Bli et nasjonalt forbilde for formidling av samtidskunst til barn, unge og voksne
- Gi etablerte og nye publikumsgrupper betydningsfulle kunstopplevelser
- Forvalte og utvikle egne samlinger og deposita på et høyt kvalitetsnivå

HOVEDSTRATEGI

- Tilby publikum et variert, utfordrende og helhetlig utstillings- og arrangementsprogram
- Profilere Henie Onstad Kunstsenter som ledende, eksperimentell og annerledes
- Utvikle den faglige kompetansen i egen organisasjon
- Etablere og trekke på et kunstfaglig nettverk av institusjoner og enkeltpersoner
- Utvikle en trygg økonomisk plattform
- Utvikle anlegget på Høvikodden inne og ute i samspill med Bærum kommune og andre samarbeidspartnere

STYRETS ÅRSBERETNING – 2004

2004 ble et viktig år der styrets arbeid var konsentrert om

- En ny organisasjonsmodell som sikrer senteret solid kunstnerisk kompetanse og god styring.
- Reetablering av utviklingsfondet for å sikre senteret utviklingsmuligheter i fremtiden
- Avklaring av forholdet til Nasjonalmuseet; Henie Onstad Kunstsenter fortsetter som selvstendig og uavhengig virksomhet.
- Overtakelse av drifts- og vedlikeholdsansvaret for bygget fra Bærum kommune..

Styret registrerer med tilfredshet at senteret til tross for til dels urimelig negativ presseomtale, har opprettholdt en høy publikumsinteresse og har en meget motivert og velfungerende stab.

OMTALE AV DEN SAMLEDE AKTIVITETEN I 2004 UTSTILLINGSAKTIVITET

Det ble arrangert 23 utstillinger i løpet av 2004 hvorav 5 åpnet i 2003. Størst interesse var knyttet til Ørnulf Opdahl malerier og Morten Krogvolds foto.

- 18.09 – 08.02 Ulf Nilsen (malerier)
- 23.10 – 18.01 Maria Magdalena Campos Pons (installasjon)
- 13.11 – 18.01 Olav Strømme (malerier)
- 20.11 – 06.02 Ansikt til ansikt (foto) Morten Krogvold
- 27.11 – 29.02 Bildende kunstnere i Bærum
- 15.01 – 31.05 12 norske kunstnere
- 19.02 – 12.04 Kvinner CARE (foto) Morten Krogvold
- 06.02 – 12.04 Island Revolution (Raggaens historie)
- 06.02 – 02.05 Postkort fra Cuba (utdrag Havannabiennalen)
- 12.03 – 31.05 Sonja Henie i prosjektrommet
- 14.05 – 23.05 Cobra (samlingen)
- 17.04 – 15.08 Håvard Vikhagen (malerier)
- 13.05 – 29.08 Geoffrey Hendricks (fra samlingen)
- 03.06 – 05.09 Forflytninger Vigdis Fjellheim (foto/malerier)
- 10.06 – 10.10 Haukeland, Weidemann, Gundersen (fra samlingen)

17.06 – 19.09 Splat! Boom! Pow! Tegneserie i samtidskunsten

- 17.06 – 03.10 Mikropia i prosjektrommet
- 16.09 – 09.01 Daniele Buetti (foto/installasjon)
- 16.09 – 14.11 Magne Furuholmen (maleri/grafikk)
- 30.09 – 02.01 Lilja-samlingen
- 07.10 – 02.01 Finn Graff (tegninger)
- 22.10 – 20.02 Ørnulf Opdahl (malerier og akvareller)
- 18.11 – 02.01 Oppmålt (foto)
- 18.11 – 31.12 Barnas høstutstilling

ANDRE AKTIVITETER

Senteret var arena for en rekke andre kunstneriske og øvrige arrangementer gjennom 2004.

Vårt samarbeid med Ultima-festivalen ga utstillingen Freq out i 12 dager. Av konserter, dans og opera nevnes ExTotoCorde, Cantarpa, Cage, Cascade. Henny Moan hadde opplesingsprogram fra Hamsuns tekster. Utviklingsfondet, McKinsey, Mamut, Mercedes Benz og IBM er eksempler på virksomheter som har benyttet senterets lokaler til større arrangementer.

PUBLIKUMSBESØK

Samlet publikumstall ble 70.820 mot 79.240 året før (-10,7%). Nedgangen gjenspeiles i det økonomiske resultatet for året. Det var også lavere interesse enn ventet for utstillingene i sommermånedene og tidlig høst. Dette er hovedforklaringen til publikumsnedgangen.

Mens interessen for Ørnulf Opdahls utstilling var høy, bidro de øvrige utstillingene utover høsten ikke til den publikumsinteressen vi hadde budsjettert med.

I 2003 var det spesielt to utstillinger som bidro til publikumsinteressen og høyt besøkstall, nemlig utstillingen i forbindelse med åpningen av Sal Haaken og Morten Krogvolds utstilling «Ansikt til ansikt.» I 2004 hadde vi ikke tilsvarende publikumsmagneter. Vi ser oss derfor tilfreds med et publikumstall på rundt 70.000, som vi anser som et normalnivå.

Det er reduksjon i alle betalende publikums-kategorier. Størst relativ nedgang er det i antall barn/unge, noe som henvises til at vi i 2003 hadde den meget familie- og barnepopulære installasjonen «Kuben». I 2004 hadde vi ikke en tilsvarende aktivitet. Økningen i fribilletter skyldes at senteret fra 1. januar innførte gratis adgang onsdager etter kl 15.00 Dette som et svar på Oslo-museenes innføring av generell gratis adgang. Vi har registrert at en større andel av besøket er knyttet til åpnings- og andre arrangementer med gratis adgang.

Henie Onstad Kunstsenters venneforening hadde ved utgangen av 2003 2.066 medlemmer, en svak nedgang fra året før. I alt sto medlemmene av Venneforeningen for 8.700 besøk på senteret. Det utgjør 12,3% av senterets samlede besøk i 2004. Det betyr også at hvert medlem besøk senteret i snitt 4 ganger pr år. Dette er en betydelig vekst i forhold til tidligere år:

VENNENES ANDEL AV BESØKENDE:

2002	5.834	8,6%
2003	8.726	11,0%
2004	8.730	12,3%

ÅPNINGSTIDER OG BILLETTPRISER

Det ble ikke gjort endringer i åpningstidene i løpet av 2004, men i motsetning til 2003 holdt senteret åpent også i romjulsdagene. Dette ga et besøk på 500.

Også billettprisene ble holdt uendret gjennom 2004 etter en økning på kr 5,- pr 1.januar 2004. Fra og med januar innførte Astrup Fearnley gratis adgang. Senere på året innførte Nasjonal-museet også gratis adgang for alle sine museer. En slik ordning ville gitt Henie Onstad Kunst-senter et uakseptabelt fall i egeninntektene, og er derfor umulig for oss. Vi innførte imidlertid gratis adgang onsdager etter kl 15.00. Det er spesielt unge, studenter og lignende, som har benyttet seg av tilbudet. Vi anslår at dette utgjør ca 3.000 på årsbasis.

På sikt er styret bekymret for den konkurranse- vridning som er oppstått til fordel for de museer som kan operere med gratis adgang, og vil følge utviklingen nøye.

MARKEDSFØRING, INFORMASJON OG SPONSORAKTIVITETER

Henie Onstad Kunstsenter har i 2004 hatt en avtale med Dagbladet og Budstikka, som har muliggjort en høy annonseringsaktivitet i store deler av året. I høstperioden ble det annonsert fast hver lørdag i en helhetlig profil. Denne systematiske markedsføringen har uten tvil positiv virkning på publikumsinteressen.

Mediadekningen av senterets virksomhet generelt vurderes som god i 2004.

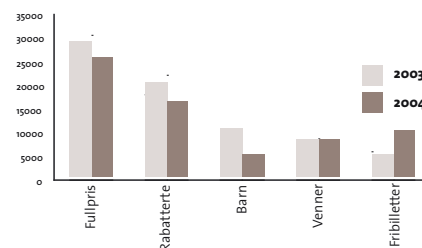
BYGNINGSDRIFT, VEDLIKEHOLD OG BYGNINGSUTVIKLING

Bærum kommune overførte fra 1. januar 2004 ansvaret for byggets drift og vedlikehold til senteret. Kommunen bevilget samtidig 7,6 mill kr som et samlet bidrag til senteret. Kommunens bidrag i 2003 sammen med kommunens kostnader til drift og vedlikehold beløp seg til 8,6 mill kr. Det betyr at kommunen har spart rundt 1,0 mill kr i utlegg på at ansvaret for byggets drift og vedlikehold er overført til oss.

Samtidig har senteret overtatt et betydelig vedlikeholdsbehov som er blitt akkumulert gjennom årene. Et rådgivende ingeniørfirma har på oppdrag utarbeidet en oversikt over de viktigste oppgavene som må prioriteres i de nærmeste 5 årene. Disse beløper seg til 6,0 mill kr, hvorav 1,1 mill må utføres i 2005. Lovpålagt utskifting av PCB-holdig lysarmatur i Prisma-salene utgjør den største enkeltposten. Totalt sett er Henie Onstad Kunstsenter følgelig eksponert for en betydelig kostnadsrisiko gjennom ansvaret for byggets drift og vedlikehold.

Gjennom bidrag fra ABM utvikling og stiftelsen UNI fortsetter arbeidet med sikring av bygget og enkeltverk. Kunstsenterets sikkerhetsnivå vurderes fortløpende. Styrets konklusjon er at

BESØK PR KATEGORI

senteret er adekvat fysisk sikret i og utenfor senterets åpningstid, men naturlig sårbart for ransforsøk med trussel om vold. Styret vil følge utviklingen i tilsvarende institusjoner i Norge og skaffe seg informasjon om de sikkerhetsløsninger som Munchmuseet og Nasjonalmuseet vil komme til å velge.

Ny permanent utstilling av Sonja Henies premiesamling og andre gjenstander fra hennes liv som idrettsstjerne, forretningskvinne og filmstjerne kunne åpnes i juni 2004 takket være en bevilgning fra Stiftelsen UNI på nærmere 900.000 kr.

En sjenerøs gave fra Venneforeningen på 1,6 mill kr har gjort det mulig å foreta en større oppussing av auditoriet i 2004. Åpning av det nye auditoriet, kalt Weidemannsalen, nytt møterom, kalt Sonja Henie rommet og ny publikumfoaje i underetasjen ble foretatt i september 2004.

Prosjektrommet – det tidligere biblioteket – er blitt benyttet til fire utstillinger forbeholdt uetablerte kunstnere.

NASJONALMUSEET FOR KUNST

Styret har arbeidet med spørsmålet om sammenslutning med Nasjonalmuseet i flere år. Diskusjonstemaet har vært senterets rolle og ansvar og tilhørende ressurstilgang i forhold til stiftelsens formål, slik det var formulert av de opprinnelige giverne.

På denne bakgrunn ble forholdet mellom Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design og Henie Onstad Kunstsenter drøftet i de to institusjonenes styre i løpet av høsten 2004. Begge styrene konkluderte med at det er ønskelig å innlede et positivt og fruktbart samarbeid, men at det inntil videre ikke er hensiktsmessig at institusjonene slås sammen.

Det er styrets oppfatning at dette er en god løsning. Styret registrerer også at behovet for Henie Onstad Kunstsenter som en selvstendig

og uavhengig institusjon er blitt understreket i media og på annen måte.

REGNSKAP 2003

Henie Onstad Kunstsenter hadde i 2004 et regnskapsmessig underskudd på 711.269,- kr før skatt. Stiftelsens virksomhet som kunstsenter er skattefri, men deler av den ikke-kunstneriske virksomheten som senteret driver i form av utleie av møterom, kan defineres som skattbar inntekt. I samråd med revisor har styret gjort en avsetning for dette forholdet på 95.788 kr. Resultat etter skatt blir dermed – 807.057,- kr.

Underskuddet dekkes av stiftelsens frie egenkapital.

OFFENTLIGE TILSKUDD

Bærum kommune ga i 2004 et tilskudd på 7,687 mill kr til driften. Som nevnt, overførte samtidig kommunen ansvaret for byggets drift og vedlikehold til senteret. Dette ansvaret har Bærum kommune hatt i nærmere 25 år.

Tilskuddet fra staten ved Kirke og kulturdepartementet var 5,759 mill kr. Akershus fylkeskommune ga et tilskudd på kr 622.000.

UTSTILLINGSKOSTNADER

Kostnadene knyttet til senterets utstillingsvirksomhet har vært betydelig høyere i 2004 enn i 2003. Dette gjenspeiler styrets ønske om å investere i interessante og spennende utstillinger for å tiltrekke et stort publikum. Dessverre viste det seg at spesielt dyre utstillinger som Island Revolution, Postkort fra Cuba og Splat Boom Pow, alle med en kostnad over 1,0 mill kr, ikke ga den forventede interessen verken fra publikum eller media.

1000 kr	2001	2002	2003	2004
Utstillingskostnader	5293	4813	2 796	5806
Gj.snittlig kost pr hovedutstilling	660	480	360	528

Det er spesielt kostnader til frakt, forsikring og vederlag/godtgjørelse til kunstner eller utstil-

lingsprodusent som har vært høye på de nevnte utstillingene.

DRIFTSKOSTNADER

Samlede kostnader til senterets drift (administrasjon og bygning) eksklusive utstillingskostnader er redusert med 725.000 (3,8%) i forhold til 2003. Reduksjonen er spesielt knyttet til at vi har kunnet utsette enkelte vedlikeholdsgjaver. Enkelte oppgaver som er overført fra kommunen, er også løst rimeligere enn budsjettert.

UTVIKLINGSFONDET

Styret vedtok i februar 2004 i overensstemmelse med stiftelsens vedtekter å reetablere utviklingsfondet, og at dette skulle skje gjennom salg av samlingens 2 Bonnard-bilder. Styrets mål var at fondet skulle tilføres mellom 15 og 25 millioner kr.

Det ble senere på året inngått avtale med auksjonshuset Christies med sikte på å foreta salget i februar 2005, og det ble gitt eksporttillatelse fra Nasjonalmuseet.

Både beslutningen om å selge fra samlingen som sådan og valget av Bonnard-bildene skapte reaksjoner, spesielt fra det kunstfaglige miljøet. En aksjonsgruppe under ledelse av 6 kunstnere tok i november kontakt med styret for å søke å finne andre løsninger enn et salg. Gruppen samlet etter hvert inn rundt 400 underskrifter til støtte for sitt syn. Styret så positivt på å vurdere alternative løsninger, men til tross for iherdig arbeid lyktes det ikke gruppen å etablere konkrete, realistiske alternativer.

Salget ble derfor foretatt i februar 2005, og innbrakte 1,2 millioner pund (14,5 mill kr) ved salg av bildet «Le Dessert». Det andre bildet oppnådde ikke vår minstepris og bringes tilbake til samlingen. Styret er fornøyd med at utviklingsfondets minstepørrelse er nådd gjennom salg av kun ett bilde.

Forvaltning av utviklingsfondet vil ivaretas av styret i samsvar med stiftelsens vedtekter og etter spesielle retningslinjer.

ANDRE FONDSMIDLER OG VERDIER

Henie Onstad Kunstsenter administrerer tre øvrige fond:

- *Ferdinand Finnes Gledesfond* som skal benyttes til innkjøp av arbeider av yngre norske kunstnere.
- *Bitle Moes Fond* som har som formål å vise et bredt spekter av kunstneriske medier ved kunstsenteret.
- *Fond for internasjonal samtidskunst* for erverv av kunstverk til deponering i kunstsenterets samling.

Samlet fondskapital er 1.068.000 som er plassert på separate bankkonti. De er ikke inkludert i senterets regnskap. Dagens lave rentenivå gjør at det i 2004 ikke har vært formålstjenlig å foreta utbetalinger fra fondene, da disposisjonsreglene angir at kun 50% av avkastningen kan utbetales.

Samlingen og bygget er i stiftelsens balanse ført opp med en samlet verdi på 73,5 mill kr. Det er rimelig å anta at samlingens og byggets reelle verdi pr i dag totalt utgjør rundt 1 milliard kroner.

ORGANISASJON

Ved årets utgang hadde senteret 19 ansatte, tilsvarende 16,8 årsverk. Dette er en nedgang på 1 årsverk i forholdet til året før, men skyldes at stillingen som kunstnerisk direktør ikke har vært besatt i løpet av året.

Etter at kunstnerisk direktør sluttet i januar 2004 har styret diskutert forskjellige organisasjonsmessige løsninger.

På initiativ fra administrerende direktør valgte styret å foreta en endring i senterets ledelsesmodell slik at senteret skal ledes av en direktør med kunstfaglig kompetanse og med hovedansvar for det kunstfaglige arbeidet ved senteret. Økonomi og administrative oppgaver skal ivaretas av en assisterende direktør.

I desember 2004 ansatte styret Karin Hellandsjø som ny direktør ved Henie Onstad Kunstsenter. Hun tiltrer stillingen 1. mars 2005. Fra samme dato er Jan Feldborg ansatt som assisterende direktør.

Overtakelse av ansvaret for senterets bygg og vedlikehold medfører en rekke nye rutiner og prosedyrer for senterets ansatte. For å dekke dette, og dermed komplettere arbeidet med HMS, engasjerte senteret en ekstern konsulent. Arbeidet ble sluttført i løpet av sommeren 2004.

Sykefraværet har i 2004 vært 3,75 % mot 4,4% året før. Det er spesielt hyggelig at korttidsfraværet er meget lavt. Dette reflekterer etter styrets syn at senteret har et meget godt arbeidsmiljø med positive, dyktige og motiverte medarbeidere.

OPPLYSNINGER I HENHOLD TIL REGNSKAPSLOVEN

Sonja Henie og Niels Onstads stiftelse driver Henie Onstad Kunstsenter på Høvikodden i Bærum. Forutsetningen om fortsatt drift er tilstede og årsregnskapet for 2004 er satt opp under denne forutsetning. Virksomheten forurenser ikke det ytre miljø. Stiftelsens holdning er å unngå forskjellsbehandling på grunn av kjønn. Av stiftelsens 19 ansatte er 11 kvinner. Det er avholdt 8 styremøter i 2004.

FRAMTIDSUTSIKTER

For 2005 har Bærum kommune besluttet å redusere bevilgningen til senteret med ytterligere 1,0 mill kr, mens Staten ikke har fortsatt den opptrappingen i sitt bidrag som har vært en intensjon i flere år. Samtidig utsettes virksomheten for et kostnadspress knyttet til veksten i de statlige lønnsregulativene og energi-

priser samt økt merverdigavgift. Statens ansvar for senterets kunstneriske drift er definert i statsbudsjettet for 2005. Det er svært viktig at dette nå følges opp av kulturdepartementet og Stortinget.

Det er styrets mål å ytterligere forsterke og videreutvikle den posisjonen som Henie Onstad Kunstsenter har gjennom interessante, tankevekkende og til dels provoserende utstillinger. Som en selvstendig institusjon, uavhengig av Nasjonalmuseet, vil Henie Onstad også naturlig inneha oppgaver av nasjonalt omfang. Dette stiller ytterligere krav til høy kunstnerisk kvalitet og en sunn økonomi. Samtidig er driften sårbar med hensyn til driftsutgifter, spesielt til energi og påtrengende vedlikeholdsoppgaver.

Disse målene og oppgavene kan vanskelig nås uten at senteret sikres et økonomisk fundament gjennom et økt statlig bidrag. Inntil dette er avklart, vil senteret tilpasse aktivitetsnivå og kostnadsnivå på utstillinger til den økonomiske situasjonen og samtidig aktivt søke bidrag fra sponsorer. Det er styrets håp om at debatten som ble reist i forbindelse med salget av Bonnard-bildet, vil sette fokus på behovet for langsiktig finansiering av institusjoner som vår egen, og at både private og det offentlige ser seg tjent med å bidra til dette.

Høvikodden 8. mars 2005

Eilif Holte (leder)

Elsbeth Tronstad (nestleder)

Birthe Marie Løveid

Jan Vincents Johannessen

Lars Sørli

Mangler signatur til
Lars G. Norheim

Lars G. Norheim

Herløf Hatlebrekke

Kunstfaglig beretning

ULF NILSEN: SENTIMENTO DEL TEMPO

– EN FORNEMMELSE AV TID

Malerier, 18. september 2003 – 8. februar 2004

MARIA MAGDALENA CAMPOS-PONS

Installasjoner, 23. oktober 2003 – 18. januar 2004

OLAV STRØMME

Malerier, 13. november 2003 – 18. januar 2004

ANSIKT TIL ANSIKT: MORTEN KROGVOLD

Fotografier, 20. november 2003 – 6. februar 2004

BILDENDE KUNSTNERE I ASKER OG BÆRUM (BKIB)

TOLKER PEER GYNT

Ulike media, 27. november 2003 – 29. februar 2004

MALERIER AV 12 NORSKE KUNSTNERE:

GALLERI K, GALLERI WANG, GALLERI HAAKEN

Malerier, 15. januar – 31. mai 2004

KVINNER CARE: MORTEN KROGVOLD

Fotografier, 19. februar – 12. april 2004

ISLAND REVOLUTION: JAMAICANSK RYTME FRA SKA

TIL REGGAE, 1956 – 1981

Fotografier, gjenstander, 6. februar – 12. april 2004

POSTKORT FRA CUBA: UTVALG FRA DEN 8. HAVANNA

BIENNALEN

Ulike media, 6. februar – 2. mai 2004

SONJA HENIE: BERLIN-UTSTILLINGEN

Fotografier, tekstiler, gjenstander, 18. mars – 3. juni 2004

HÅVARD VIKHAGEN

Malerier, 17. april – 15. august 2004

GEOFFREY HENDRICKS: ARBEIDER FRA SAMLINGEN

Ulike media, 13. mai – 29. august 2004

COBRA FRA SAMLINGEN

Malerier, 14. mai – 23. mai 2004

VIGDIS FJELLHEIM: FORFLYTNINGER

– EN KVASIVITENSKAPELIG REISE

Malerier, fotografier, 3. juni – 5. september 2004

HAUKELAND, WEIDEMANN, GUNDERSEN FRA

SAMLINGEN

Malerier, skulpturer, 10. juni – 10. oktober 2004

SPLAT! BOOM! POW!: TEGNESERIER

I SAMTIDSKUNSTEN

Ulike media, 17. juni – 19. september 2004

MIKROPIA: TORINE HELLAND, SIV BUGGE VATNE

Installasjoner, 17. juni – 13. oktober 2004

DANIELE BUETTI: WILL BEAUTY SAVE THE WORLD?

Installasjoner, 16. september 2004 – 9. januar 2005

MAGNE FURUHOLMEN: PAYNE'S GRAY

Malerier, grafikk, 16. september – 14. november 2004

UTVALG FRA LILJA ART FUND FOUNDATION

Malerier, grafikk, 30. september 2004 – 2. januar 2005

FINN GRAFF: KARAKTERER OG KARIKATURER

Tegninger, 7. oktober 2004 – 2. januar 2005

ØRNULF OPDAHL

Malerier, akvareller, 22. oktober 2004 – 20. februar 2005

OPPMÅLT

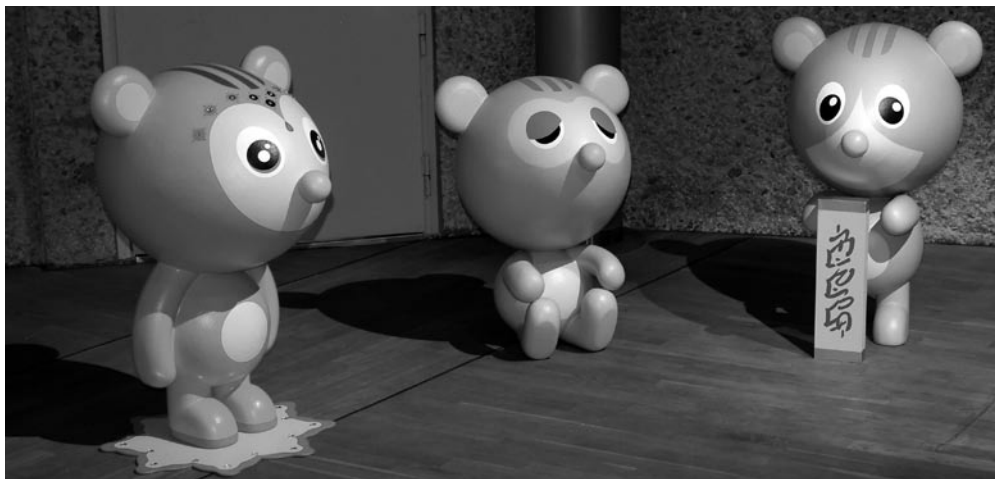
Fotografier, 18. november 2004 – 2. januar 2005

BARNAS HØSTUTSTILLING

18. november – 31. desember 2004

FRA UTSTILLINGEN SPLAT! BOOM! POW!: TEGNESERIER I SAMTIDSKUNSTEN

ULF NILSEN: SENTIMENTO DEL TEMPO

– EN FORNEMMELSE AV TID

Malerier, 18. september 2003 – 8. februar 2004

Utstillingen ble omtalt i årsberetningen for 2003

MARIA MAGDALENA CAMPOS-PONS

Installasjoner, 23. oktober 2003 – 18. januar 2004

Utstillingen ble omtalt i årsberetningen for 2003

OLAV STRØMME

Malerier, 13. november 2003 – 18. januar 2004

Utstillingen ble omtalt i årsberetningen for 2003

ANSIKT TIL ANSIKT: MORTEN KROGVOLD

Fotografier, 20. november 2003 – 6. februar 2004

Utstillingen ble omtalt i årsberetningen for 2003

BILDENDE KUNSTNERE I ASKER OG BÆRUM (BKIB)

TOLKER PEER GYNT

Ulike media, 27. november 2003 – 29. februar 2004

Utstillingen ble omtalt i årsberetningen for 2003

MALERIER AV 12 NORSKE KUNSTNERE: GALLERI K,

GALLERI WANG, GALLERI HAAKEN

Malerier, 15. januar – 31. mai 2004

Maleriet sto i sentrum under utstillingen «Malerier av 12 norske kunstnere». Dette var et unikt prosjekt der 3 gallerier samarbeidet om å vise fram noen av sine fremste kunstnere. Kunstnere som ble presentert arbeider alle med tilknytning til maleriet, men med tydelige referanser til andre medier som fotografi, film, design og massemedia generelt. Inspirasjonskildene og innflytelsene er mange, og de forholder seg tydelig til en modernistisk tradisjon, samtidig som mange av dem også er influert av samtidig populærkultur.

I tilknytning til utstillingen ble det utgitt en større katalog, med et essay av Åsmund Thor-kildsen (direktør ved Drammens museum). I katalogen ble hver av kunstnerne gitt en fyldig presentasjon.

KUNSTNERNE PÅ UTSTILLINGEN VAR

Galleri K: Steinar Jakobsen / Anne-Karin Furunes / Mari Slaattelid / Kira Wager

Galleri Wang: Harald Fenn / Geir Harald Samuelsen / Børre Sæthre / Thorbjørn Sørensen

Galleri Haaken: Kenneth Blom / Frank Brunner / Thomas Sæverud / Vibeke Bärbel Slyngstad

KVINNER CARE: MORTEN KROGVOLD

Fotografier, 19. februar – 12. april 2004

Kvinner Care var et samarbeidsprosjekt mellom bistandsorganisasjonen CARE Norge, Forlaget Press og Henie Onstad kunstsenter. Boken satte fokus på kvinnens rolle i samfunnsutviklingen i det 21. århundre. Fotografen Morten Krogvold har de siste årene reist på kryss og tvers i Asia, Afrika, Sør-Amerika og Europa, og hans møter med kvinner og deres livssituasjon dannet den visuelle drivkraften i boken og utstillingen. I tillegg består boken av et knippe skjønnlitterære tekster som tar utgangspunkt i de samme områdene, skrevet av Henning Mankell, Tove Nilsen, Ketil Bjørnstad, Ragnfrid Trohaug, Tomm Kristiansen og Anna Bache-Wiig. Boken er forsynt med korte faktabaserte tekster om de landene leseren bringes med til.

Kvinner Care fremhevet kvinnen som en avgjørende ressurs i kampen mot fattigdom, med det underliggende premiss at «det hjelper mer å hjelpe kvinner». Gjennom bildene i utstillingen ble det formidlet møter med kvinner fra ulike lag av samfunnet, og med forskjellige ståsteder i livet.

Kvinner Care bidro med nye innsikter og et nytt blikk på kvinners situasjon i verden i dag, ledsaget av en tanke om at det til tider trøstesløse antall utfordringer det internasjonale samfunn står overfor, ved nærmere ettersyn alltid også bærer bud om nye muligheter – eller som Henning Mankell formulerte det: «Ingenting er avgjort. Ingenting er heller for sent.»

ISLAND REVOLUTION: JAMAICANSK RYTME FRA SKA TIL REGGAE, 1956 – 1981

Fotografier, gjenstander, 6. februar – 12. april 2004

Den fargerike historien om jamaicansk musikk ble presentert i denne utstillingen - fra dens spede begynnelse til den oppnådde internasjonale suksess. Det er få steder i verden hvor musikken formidler lidenskap, glede og kampen for tilværelsen på en like sterk måte som på Jamaica. Utstillingen formidlet historiene til musikkstilens mest kjente figurer, som for eksempel Bob Marley, i tillegg til historiene til de mange artistene og produsentene som også bidro til å skape Jamaicas helt revolusjonære form for musikk.

Island Revolution omhandlet den kulturelle og politiske settingen på Jamaica fra 1956 til 1981, og besto av en blanding av sjeldne gjenstander, lydopptak og fotografier som ble skaffet til veie i løpet av en forskningsperiode på 3 år. Dette materialet utgjorde den mest omfattende utstilling om jamaicansk musikk som noen gang er vist.

Et sentralt punkt ved utstillingen var en audio-guide for publikum, med musikk, lydspor og omfattende informasjon.

I tillegg fungerte kunstsenterets auditorium som en Reggae Lounge hvor publikum kunne se på viktige reggae-relaterte filmer som *Rebel Music*, *Stepping Razor: Red X* og *The Harder They Come* – blant annet om reggaelegendene Bob Marley, Peter Tosh og Jimmy Cliff.

POSTKORT FRA CUBA: UTVALG FRA

DEN 8. HAVANNA BIENNALEN

Ulike media, 6. februar – 2. mai 2004

Henie Onstad kunstsenter viste et utvalg fra Havana biennalen 2003, den 8e i rekken. Utvalget ble gjort i samarbeid mellom Selene Wendt og Hilda Maria Rodriguez fra Centro Wifredo Lam i Havana. Arbeidene kom direkte fra Cuba, der

FRA UTSTILLINGEN SPATI BOOM! POWI:TEGNERIER I SAMTIDSKUNSTEN

FRA UTSTILLINGEN SPATI BOOM! POWI:TEGNERIER I SAMTIDSKUNSTEN

biennalen avsluttet den 15. desember 2003. Havanna biennalen ble skapt som et alternativt utstillingssted for å fremme visuell samtidskunst fra den såkalte tredje verden. Siden den første Havanna biennalen i 1984, har den vokst til å bli en ledende arena for visning av ny internasjonal samtidskunst, med en naturlig vekt på Karibien og Latin-Amerika. Samtidig som Havanna biennalen har utviklet seg til å bli en mønstring av internasjonal betydning, med en klar kuratorisk linje, har den også blitt mye mer kompleks som et samlet utstillingsprosjekt.

Temaet for den 8. Havanna biennalen var *Art with Life*, og utvalget av internasjonale kunstnere gjenspeilet essensen i dette.

HÅVARD VIKHAGEN

Malerier, 17. april – 15. august 2004

Med Håvard Vikhagens malerier ble tilskueren invitert på en oppdagelsesreise i et røft malerisk terreng hvor uttrykksformen er i stadig forandring. I hans arbeider slår klare assosiasjoner til vakre vestlandsmotiver plutselig over til det abstrakte og skaper spenning i komposisjonene. Om det er lett å finne Håvard Vikhagens vestlandske røtter i maleriene, er det fordi landskapet er uløselig knyttet til hans identitet. Likevel, selv om barndomslandskapet har bidratt betraktelig til hans kunstneriske utvikling, stopper ikke inspirasjonen opp med romantiserte gjengivelser av naturen.

Vikhagen viste også nye malerier på silke. Som en videreutvikling av denne «silkeserien» tok Vikhagen et skritt videre og rev det hele fra hverandre i sømmene. Enorme blindrammer ble som skjøre skjeletter, brukt som festepunkter for metervis med silkesateng som var vilkårlig lappet sammen. De uryddige sømmene bidro til å skape en røffere og mer utfordrende overflate i tråd med Vikhagens tidligere malerier. Motivene kjente vi igjen, men uttrykksformen var mindre bearbeidet. Her fikk det ubehandlede silkestoffet en enda mer synlig rolle som formidler av

en slags nakenhet og sårbarhet. Selv om disse nye bildene representerte en helt ny retning for Vikhagen, er de naturlig tilpasset hans kjente uttrykksform. Det hele handler nemlig om å forene elementer fra omgivelsene med det malte motivet – enten det er sand eller silkesateng som inngår i bildene er virkningen like stor.

GEOFFREY HENDRICKS:

ARBEIDER FRA SAMLINGEN

Ulike media, 13. mai – 29. august 2004

Geoffrey Hendricks ble et sentralt Fluxus-medlem fra 1966. Fluxus-bevegelsen ble startet i 1958 av komponistene George Maciunas og John Cage, samt kunstnerne Yoko Ono, Dick Higgins, George Brecht, Nam June Paik m fl.

I forbindelse med en utstilling på Henie Onstad kunstsenter i 1974 utførte Hendricks «ritualer» – disse ble gjennomført på Byrkjefjellet nær Kvamsskogen. Her hyllet Hendricks sine norske aner, og ritualene henvendte seg til hans utvandrede bestefar Otto Hendriksen. Etter ritualet på Byrkjefjellet registrerte Hendricks sine drømmer som et ledd i den kunstneriske prosessen.

Naturen, og menneskets plass i den, står sentralt i Hendricks verk – skyer, tørkede blomster, tørket gress, sand, steiner, tørket løv, trær, dyr, vann. De tørkede blomstene og gresset er en del av hans performance-verktøy. Gjennom denne interageringen knytter Hendricks mennesket og natur sammen.

Naturen har også sin plass i hans første himmelbilder, malt i 1965. Hendricks brukte maleriet som utgangspunkt for å forandre objekter – stiger, stoler, biler og seg selv. Med denne strategien ble landskapsmaleriet endret. Han sprenget bokstavelig rammene for oppfatningen av hva et maleri egentlig skulle være.

Arbeidene som ble vist i utstillingen er donert til Henie Onstad kunstsenter av Geoffrey Hendricks.

VIGDIS FJELLHEIM: FORFLYTNINGER

– EN KVASIVITENSKAPELIG REISE

Malerier, fotografier, 3. juni – 5. september 2004

I Vigdis Fjellheims utstilling møtte publikum 200 malerier som opplevdes som en sammenhengende frise. Arbeidene var tenkt som par, og de opplevdes som en positiv og negativ av hverandre. Når man benytter slike begreper som positiv og negativ leder dette tankene til fotografiet, hvor begrepsparet ofte er i bruk. Fjellheims tilnærming til maleriet er via fotografiet, et sentralt virkemiddel i hennes arbeidsmetode. Fjellheim behandler den fotografiske og maleriske prosessen konseptuelt. Det er ideen om forflytninger og klassifikasjon som er den bærende ideen bak hennes arbeider.

Fjellheim «samler» på mennesker, og hun fotografierer personer på ulike steder og sammenhenger. Figurene vises i ulike vinkler – frontalt, gående mot oss, bakfra eller fra siden. Hennes figurer tas ut av sin kontekst ved at hun klipper dem ut og plasserer dem i et helt nytt miljø med natur eller kultur som bakteppe. En silhuett av en mann fra Oslo tas med til San Francisco, plasseres ved Golden Gate Bridge og avfotograferes nok en gang. Den maleriske prosessen begynner ved at hun fester silhuetten til lerretet ved hjelp av rennende «tråder» av maling – dette blir den ene halvdel av maleriparet. Deretter skildres silhuetten tomrom på det andre lerretet, og dette utgjør den andre halvdel.

Utstillingen var deler av et utsmykningsoppdrag Vigdis Fjellheim utførte for Quality Olavsgaard Hotell på Skjetten.

HAUKELAND, WEIDEMANN, GUNDERSEN FRA SAMLINGEN

Malerier, skulpturer, 10. juni – 10. oktober 2004

Gunnar S. Gundersen (1921–1983), Arnold Haukeland (1920–1983) og Jakob Weidemann (1923–2002) var sentrale personligheter i den

generasjon som i 1950 og 60-årene bidro til fremveksten av nye kunstuttrykk i Norge. Alt i midten av 1930-årene var det tilløp til oppbrudd og opprør blant unge kunstnere. Den etablerte og dominerende generasjon videreførte tradisjoner fra Matisse og andre franske malere fra 1800 og tidlig 1900-tall. De unge, anført først og fremst av Olav Strømme og Sigurd Winge, orienterte seg mot surrealisme, dadaisme, Bauhaus og spesielt Picasso og kubismen. Men slike tilløp ble stoppet av krigen 1940–45, og da en ny generasjon unge meldte seg i etterkrigsårene, var tilløpene fra 1930-årene glemt.

Igjen var det Paris det var naturlig å orientere seg mot og dermed det nye «abstrakte» maleriet (og skulptur). Men det var impulser fra mange europeiske land som samlet seg i Paris, etter hvert også fra USA og Latin-Amerika, og de norske kunstnerne stilte seg åpne for det meste. De kom til å gå ulike veier, men sto sammen i kampen om å vinne anerkjennelse for det nye i offentligheten. Den norske debatten om «abstrakt» og «figurativt» varte et par tiår, og er vel uten sidestykke i verden.

Utstillingen her var basert på Arnold Haukelands familiesamling, deponert i Henie Onstad kunstsenter. Bildene av Jakob Weidemann tilhører kunstsenteret. Noen av Gunnar S. Gundersens bilder var innlånt fra private samlere, andre tilhører kunstsenteret.

SPLAT! BOOM! POW!: TEGNESERIER

I SAMTIDSKUNSTEN

Ulike media, 17. juni – 19. september 2004

Utstillingen *Splat! Boom! Pow! Tegneserier i samtidskunsten* ble organisert av Valerie Cassel fra Contemporary Arts Museum i Houston. Med over 70 arbeider fra 36 kunstnere, viste utvalget den sterke innflytelsen tegneserier og animasjoner har hatt på kunsten både når det gjelder billedspråk og teknikk.

Splat! Boom! Pow! tok for seg tegneseriers

påvirkning på samtidskunst over en 40-års periode. 60-tallets popkunst var den første store kollektive bevegelsen som integrerte tegneserier i kunsten, en tendens som nærmest har eksplodert i den senere tid. De tidlige arbeidene til popkunstnere som Roy Lichtenstein, Sigmar Polke, Mel Ramos og Andy Warhol hadde som mål å opphøye det banale og kommentere kommersialisme gjennom bruk av massemedieteknikker.

På 70-tallet var det utbredt blant amerikanske kunstnere å benytte seg av tegneseriespråk for å fremme sine politiske standpunkter i en tid da det foregikk radikale sosiale, politiske og kulturelle endringer i det amerikanske samfunnet. Kunstnere fra denne perioden benyttet seg av allerede eksisterende billedmateriale, dvs. originale ikoner som stammet fra deres respektive subkulturer for å uttale seg om alt fra rasisme, kjønnsdiskriminering, classeskiller og politikk, til konservative holdninger om seksualitet.

KUNSTNERNE PÅ UTSTILLINGEN VAR:

Andy Warhol / Arturo Herrera / Candida Alvarez / Cat Chow / Dara Birnbaum / David Sandlin / David Shrigley / Elizabeth Murray / Enrique Chagoya / George Condo / Henry Darger / Ida Applebroog / Jason Dunda / Jean-Michel Basquiat / Jennifer Zackin / John Bankston / Julie Mehretu / Kara Maria / Keith Haring / Kenny Scharf / Kerry James Marshall / Kojo Griffin / Laylah Ali / Liza Lou / Mel Ramos / Michael Galbincea / Michael Ray Charles / Peter Saul / Polly Apfelbaum / Rachel Hecker / Raymond Pettibon / Renee Cox / Robert Pruitt / Roger Brown / Roger Shimomura / Roy Lichtenstein / Sigmar Polke / Takashi Murakami / Trenton Doyle Hancock / Yoshimoto Nara

MIKROPIA: TORINE HELLAND, SIV BUGGE VATNE

Installasjoner, 17. juni – 13. oktober 2004

Kunstnerne stilte ut separate verk, men arbeidene var på hver sin kant i dialog med temaet de hadde valgt. Utstillingen tok for seg naturen

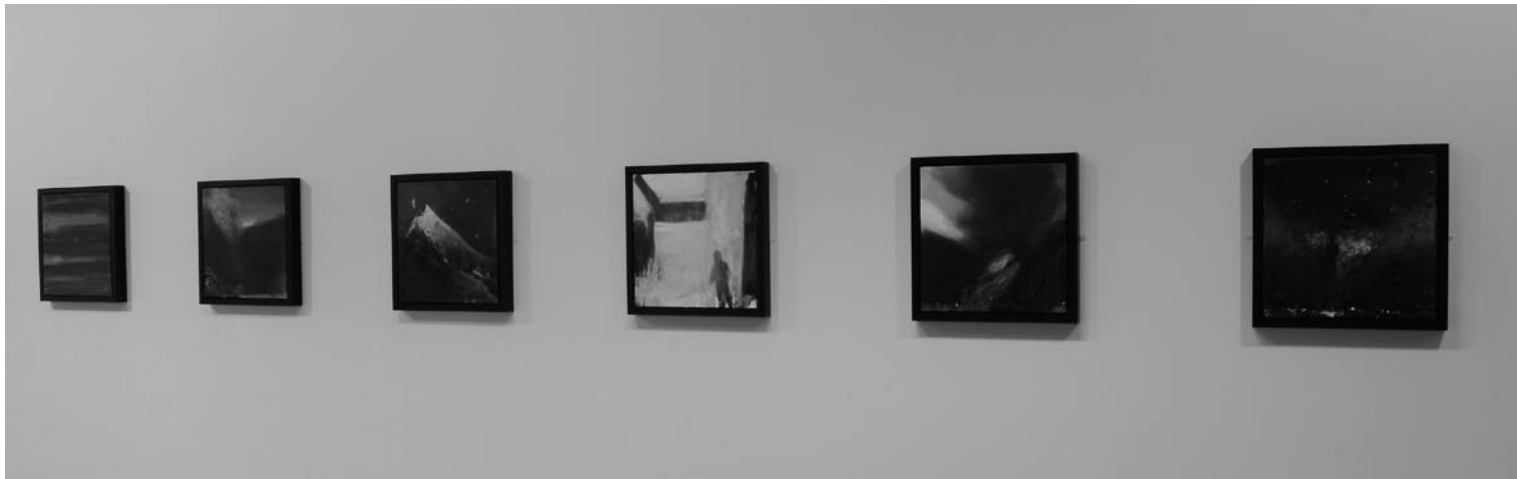
og vårt forhold til den, tilspisset som den kan være til tider. Naturen kan idealiseres av mennesket i så sterk grad at vi forneker de negative eller truende sidene ved den. I Mikropia fant vi også de truende sidene ved naturen, de øyeblikk hvor vi mennesker forstår at vi ikke forstår – når naturen reiser seg mot oss og viser sin tilstedeværelse gjennom katastrofer. Eller om man vil – på et lavere plan, den delen av naturen som nærmest er mikroskopisk, som vi knapt nok aner, men som også kan utgjøre en trussel. Dette var ikke en utstilling som visuelt ble oppfattet som truende. Det var heller tematikken som lå nedfelt i de enkelte verk som kunne skape denne type assosiasjoner. Mikropia ble, til tross for sitt tema, oppfattet som en vennlig og vakker verden. Utstillingen viste fotografier, tegninger, video og installasjoner.

DANIELE BUETTI: WILL BEAUTY SAVE THE WORLD?

Installasjoner, 16. september 2004 – 9. januar 2005

Med sin første separatutstilling i Skandinavia utforsket den sveitsiske kunstneren Daniele Buetti symbolene, kodene og ikonene som omgir oss og som definerer vårt moderne samfunn. Buetti benytter seg av moteblader som et passende utgangspunkt for en kunstnerisk reise som handler om helt andre temaer – eksistensielle spørsmål om livet, medias makt og maktstrukturene som skaper våre ikoner. I sin spesifikke dekonstruksjon av moteverdenen reiser han generelle spørsmål om det moderne, vestlige samfunnet med sine glitrende, overdådige, fargerike, tidsaktuelle, urbane installasjoner.

Buetti retter kritikk mot et samfunn som er blitt mer eller mindre tomt og overfladisk som følge av besettelsen av den glamorøse livsstilen som massemedia skaper og lever av. Ved å dekonstruere og gjøre om de mest kjente ikoner fra vår tid, utfordrer Buetti våre oppfatninger om denne mediaskapte virkeligheten. Med sine sammensatte installasjoner setter Buetti i gang

en kompleks dialog som inkluderer både kunstner, media, subjekt og tilskuer.

MAGNE FURUHOLMEN: PAYNE'S GRAY

Malerier, grafikk, 16. september – 14. november 2004

Magne Furuholmens arbeider signaliserte et kunstnerisk gjennombrudd. Forskjellige kreative stier møttes som en, og tilbød den samlede visjonen av en kunstner som uttrykte seg gjennom ord, musikk og bilder. I kjernen av arbeidene tok ordene over og skapte et helt nytt utgangspunkt for tilskueren å oppdage Furuholmens kunst gjennom. Samtlige inspirasjonskilder fløt som ett når musiker ble poet og poet inspirerte billedkunstner. Ord dominerte billedspråket, og tekstene gjenspeilte de røffe sangene på Furuholmens nye soloalbum *Past Perfect Future Tense*. Utdrag fra dikt og fragmenter fra hans egen historie ble formet om til musikken på hans nye album, kunsten i utstillingen og kunstnerboken *Payne's Gray*.

Ved å begrense seg kun til bruken av Payne's Gray, kjempet han mot begrensningene knyttet til bruk av kun en farge. Trykkene, som utgjorde basisen for hans nye arbeid ble ikke ordinære trykk, men monotypier på bomullslerret der uendelige nyanser av grått ble presentert i intrikate mønstre av form og tekst. Malingen trengte inn i det myke, ultrafine bomullslerretet på en måte som understreket både stoffligheten, de tekstuelle variasjonene og de vakre fargenyansene.

Kunstnerboken *Payne's Gray* ble utgitt av Hatje Cantz Verlag i forbindelse med utstillingen.

LILJA-SAMLINGEN

Malerier, grafikk, 30. september 2004 – 2. januar 2005

Det var Christo og Jeanne-Claude som etablerte kontakt mellom Henie Onstad kunstsenter og den svenske samleren Torsten Lilja. I mer enn

20 år, fra midt i 1970-årene, hadde vi hatt et nært samarbeid med Christo. Det begynte med utstillingen «Valley Curtain Project» i 1974, og fortsatte med «Running Fence» i 1978, som ble vist her først, før den la ut på en årelang turné. Siden ble det flere utstillinger, flere besøk og mye kontakt.

Torsten Lilja kom til Oslo, og en avtale om deponering av deler av hans meget omfattende samling ble undertegnet i 1990.

Samlingen har vært vist i flere omganger og i større og mindre porsjoner. Enkelte bilder, og grupper av bilder, har også vært utlånt til utstillinger i andre museer.

Utlånene fra Lilja-samlingen omfatter særlig amerikansk popkunst. I norske museer var Pop art særdeles tynt representert, inntil Astrup Fearnley museet nylig satset på massive innkjøp av amerikansk kunst. Popart fikk også svært liten betydning for norsk kunst, der den dukket opp tidlig i 1960-årene. Nedslag av varig betydning kan registreres hos enkelte, som Per Kleiva, Anders Kjær og Morten Krohg. Og selvsagt har Popart hatt betydning for de unge kunstnerne av i dag, i bruk av fotografi, video og happening/performance.

Også i Henie Onstad kunstsenters egen samling er en del Popart arbeider kommet til, som grafiske verk av Jim Dine, Claes Oldenburg, Andy Warhol, Robert Rauschenberg, David Hockney og Richard Hamilton. Relasjon til Popart har også Fluxus, som er representert i kunstsenterets samling, og har vært vist ved flere anledninger.

Torsten Liljas Popart samling omfatter for det meste grafiske «master prints», et flertall trykket i det sagnomsuste grafikkverkstedet Tyler Graphics.

FINN GRAFF: KARAKTERER OG KARIKATURER

Tegninger, 7. oktober 2004 – 2. januar 2005

Tegningene til Finn Graff slår ofte under beltestedet, og den frodige streken setter politikk og samfunns spørsmål på dagsorden. Den virile polemikkens tilstedeværelse gjennom strekens føringer ergrer politikerne og gleder leserne. Det ligger et element av renselse i Graffs tegninger, leseren får utløp for antipatier og i andre sammenhenger sympati. Tegningene får en forløsende kraft.

Finn Graff greier det mesterstykke å oversette politiske debatter, utspill og samfunns spørsmål til visuelle situasjoner som overskrider fantasien sine rammer. Det er i sannhet en virtuos hjerne som står bak de ironiske, krasse, humoristiske og seksualiserte situasjonene Graff beskriver. Hans tegninger har en oppgave - de skal poengtere kommentaren på side 2 i Dagbladet. Graff kan tillate seg å tegne så det «rasler» i stoltheten til de karikerte. Tegningen blir et supplement til kommentaren, og de gjør at vi husker disse debattene lenge.

ØRNULF OPDAHL

Malerier, akvareller, 22. oktober 2004 – 20. februar 2005

Henie Onstad kunstsenter viste en større utstilling av kunstneren Ørnulf Opdahls (født 1944) nye arbeider. Ørnulf Opdahl har vært en av de mest sentrale og betydelige norske samtidskunstnere i en årrekke. I de senere år har han blitt mest kjent for sine frodige og dristige landskapsbilder fra Vestlandet, preget av fjord og fjell i skiftende stemninger. Vær- og klimaforhold er også et sentralt tema, men Opdahls landskap er i like stor grad en skildring av psykologiske tilstander – eller «sinbilder» som Opdahl selv kaller dem.

Opdahl er en stor kolorist med sansen for det dramatiske og utemmede. Det er nærliggende å tenke på «den norske identiteten», eller kanskje man kan si «nasjonens identitet», når man betrakter Opdahls bilder. Landskapet har stått sentralt i oppbyggingen av den norske identite-

ten helt siden 1800-tallet, og da i særdeleshet det utemmede, ville og dramatiske vestnorske landskapet med fjord og fjell. I den forbindelse kan man si at Opdahl arbeider i en lang norsk landskapstradisjon, men på en overraskende og ny måte.

Ørnulf Opdahl har hatt en lang rekke utstillinger i både inn- og utland siden slutten av 60-årene, og er innkjøpt av en rekke betydelige kunstinstitusjoner både her til lands og i utlandet.

OPPMÅLT

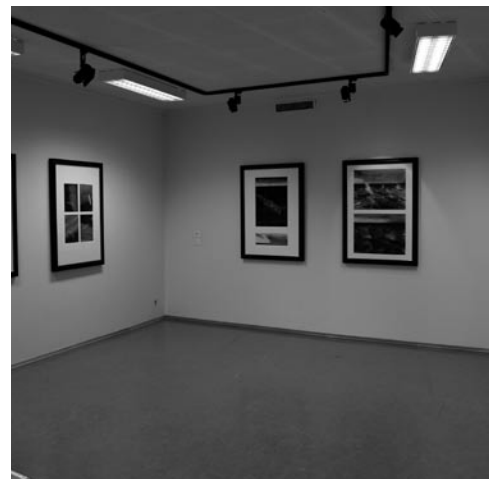
Fotografier, 18. november 2004 – 2. januar 2005

Tjue fotografer ble gitt en utfordring. De mottok en tråd og en kort beskrivelse av fremgangsmåten – et portrett skal skapes og det gylne snitt er ledetråden. Det gylne snitt bygger på en harmonisk deling av et linjestykke og utgjør tallet 1,618. Det gylne snitt er blitt brukt i billedkunsten siden antikken, og gir kunstneren et verktøy for å skape harmoni i komposisjonen. De inviterte fotografene har fått en innbydelse hvor designet er bygget opp rundt tallet 1,618 og en gyllen tråd som representerer det gylne snitt. Hvorvidt de har benyttet prinsippet for sine komposisjoner er det opp til betrakteren å avgjøre.

Portrettet bærer i seg en tvetydighet, og heri ligger utfordringen. Hva og hvem er det som blir portrettert? Mange har en klar oppfatning av at et portrett er en gjengivelse av en person eller en personlighet. Det er ikke alltid slik. Enkelte fotografer velger å portrettere «døde ting» eller gjenstander. Dette kan være en utfordring. Kan en gjenstand eller et objekt besitte noe mer enn å være en gjengivelse av noe faktisk? Kan en gjenstand bære med seg et psykologisk innhold som berører betrakteren, og evner fotografer å iscenesette dette? Den norske fotografen Jenny Rydhagen har i sin serie *Lost Property II* (2002) fotografert gjenglemte gjenstander i naturen. Denne relasjonen mellom det menneskeproduserte som et fremmedelement og symbio-

sen som oppstår når natur møter objekt er et portrett av et møte mellom to motpoler – et stilleben med psykologiske undertoner. Betrakteren opplever at Rydhagens «portrettede» objekter får en «personlighet». Den overraskende og absurde konteksten mellom natur og objekt gjør gjenstanden «levende».

Initiativtakerne bak Oppmålt var fotografene Colin Eick og Gaute Gjøl Dahle. De utviklet konseptet og inviterte de tjue utstilte fotografene til denne portrettmønstringen. De deltagende fotografene hadde ulike innfallsvinkler relatert til den tildelte oppgaven. Utstillingen besto av portretter, selvportretter og objekter hvor fotografene forsøkte å fange den «ånd» betrakterne forventer av portrettformen

Formidlingsavdelingen

Det ble gjennomført omvisninger hver søndag kl 14.00 hele året. I perioden 27. juni – 29. august ble det holdt omvisninger i skulpturparken hver søndag.

Det ble gjennomført lærervisninger (som inkluderte veiledningshefter) på utstillingene *Postkort fra Cuba*, *Ansikt til ansikt*, *Håvard Vikhagen*, *Ørnulf Opdahl* og *Daniele Buetti*.

I forbindelse med det årlige 10. klasseprosjekt ble faglærere invitert til halvdagsseminar med gjennomgang av Daniele Buettis utstilling, presentasjon av lærerveiledning og foredrag. Rundt femti skoleklasser besøkte utstillingen i løpet av høsten og avleverte skriftlige oppgaver relatert til utstillingen. Årets 10. klasseprosjekt ble planlagt og gjennomført av kunsthistoriker Sølvi Bennett Moen.

Sommerkurset *Elleville dager* ble gjennomført i uke 26 og 33. Rundt 120 barn fra Asker, Bærum og Oslo deltok. Uken besto av uteaktiviteter i regi av aktivitetsskolen *Sommer som Vinter*. Den kreative delen ble gjennomført av kunstpedagogene Vigdis Storsveen, Randi West og Anne Marie Christophersen, bistått av kunstneren André Tehrani. Årets utvalgte utstilling var *Splat! Boom! Pow! – Tegneserier i samtidskunsten*. Barna fikk omvisning i utstillingen og arbeidet med tegneserierelaterte verk til egen utstilling.

Formidlingsavdelingen arrangerte omvisninger med kuratorer og kunstnere på søndager. Morten Krogvold viste rundt i utstillingen *Kvinner – Care*, og Håvard Vikhagen viste rundt i egen utstilling. Kurator Per Hovdenakk viste rundt i utstillingen *6 amerikanske kunstnere på Henie Onstad kunstsenter* og årets sommerutstilling i Sal Haaken, hvor kunstnerne Jakob Weidemann, Gunnar S. Gundersen og Arnold Haukeland ble presentert.

Barnas egen høstutstilling ble i 2004 samkjørt med utstillingen *Will Beauty Save the World* av Daniele Buetti. Flere skoler leverte bidrag, blant andre Hofstad, Montessori, Høvik skole og Hegg

skole i Lier. Årets tema var fotball – hvordan lage kunstverk med fotball som tema? Bidragene fra de ulike skolene var varierte i teknikk og mediebruk - installasjonsarbeider, foto, skulptur og tegning. Utstillingen ble godt besøkt av skoleklasser.

Kunstkurset Splæs har trukket til seg en fast brukergruppe. Kurset holdes hver første lørdag i måneden og har som mål å gjøre barn i alderen 6–12 kjent med våre utstillinger, samt tradisjonelle teknikker innenfor kunstfaget. Det holdes omvisning og kurs i trykking, tegning, maleri, kullstift og skulptur. Kurset planlegges og gjennomføres av kunstpedagogene Vigdis Storsveen og Randi West.

Søndagsverksted for barn ble gjennomført hver søndag i perioden 15. februar – 25. april og 12. september – 28. november. Verkstedet er et tilbud til besøkende barn på søndager; her kan de utforske ulike teknikker og uttrykk med vekt på fri lek.

I forbindelse med adventsfeiring ble det arrangert *Familiedag*. Fortellerkontoret *Munn og mæle* hadde høytlesning med fokus på juleeventyr. Ensemblet *Ex Toto Corde* sang julesanger fra middelalderen. Barna fikk omvisning i *Barnas egen høstutstilling* og hadde juleverksted med nisseproduksjon. Det hele ble avsluttet med avdukning av Jens Werner Andersens «kunstjuletre».

Det ble arrangert flere *Kunstnersamtaler* i løpet av året. *Tolv norske kunstnere* fra Galleri Wang, Galleri K og Galleri Haaken i samtale med Åsmund Torkildsen, Håvard Vikhagen i samtale med kurator Selene Wendt, Finn Graff i samtale med Rune Slagstad og Sidsel Helliesen og Vigdis Fjellheim i samtale med kurator Benedicte Sunde. Samtalen har til hensikt å tilgjengeliggjøre utstillinger og gi publikum mulighet til et nærmere innsyn i kunstnerens virke.

Faste foredrag som *Formiddagsforedraget* ble gjennomført hver første tirsdag i måneden, og

tar for seg verk fra den faste samlingen som blir hentet opp fra magasinet til allmenn glede for publikum.

Kunsthistorie for nybegynnere fortsatte i 2004 med to timers forelesning hver første torsdag i måneden. Disse to semestrene ble det blant annet lagt vekt på fotohistorie og fotokunst.

Resultatregnskap

	NOTE	2004	2003
DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Salgsinntekter	7	3.663.040	2.871.486
Tilskudd	1,6	14.816.102	15.836.185
Annen driftsinntekt	7	5.619.139	6.499.072
Sum driftsinntekter		24.098.280	25.206.743
Varekostnader		902.957	1.013.555
Lønnskostnader m.m.	3,4	8.732.041	8.573.554
Avskrivning på driftsmidler	1	1.110.700	1.129.835
Annen driftskostnad	5	14.078.045	11.985.974
Sum driftskostnader		24.823.743	22.702.918
Driftsresultat		-725.462	2.503.826
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Annen renteinntekt		34.110	123.599
Annen finansinntekt		1.407	868
Annen rentekostnad		13.403	3.250
Annen finanskostnad		7.922	3.093
Resultat av finansposter		14.193	118.124
Resultat før skattekostnad		-711.269	2.621.949
Skattekostnad på ordinært resultat	8	95.788	91.308
Ordinært resultat		-807.057	2.530.641
Årets resultat		-807.057	2.530.641
OVERFØRINGER			
Avsatt til utviklingsfond		0	1.000.000
Avsatt til annen egenkapital		0	1.530.641
Overført fra annen egenkapital		807.057	0
Sum overføringer		-807.057	2.530.641

FRA USTILLINGEN «POSTKORT FRA CUBA: UTVÅLG FRA DEN 8. HAVANNA BIENNALE»

Balanse

EIENDELER	NOTE	2004	2003
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	1	49.376.746	47.065.234
Kunstsamlingen	1	14.743.494	14.743.494
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	1	11.188.228	11.675.674
Sum varige driftsmidler		75.308.468	73.484.402
Finansielle driftsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler		10.000	10.000
Sum finansielle anleggsmidler		10.000	10.000
Sum anleggsmidler		75.318.468	73.494.402
OMLØPSMIDLER			
Lager av varer og annen beholdning		290.796	290.766
Fordringer			
Kundefordringer		2.689.516	1.072.453
Andre fordringer		1.119.389	831.961
Sum fordringer		3.808.905	1.904.414
Investeringer			
Andre markedsbaserte finansielle instrumenter		0	22.267
Sum investeringer		0	22.267
Bankinnskudd, kontanter o.l.		2.979.740	2.303.049
Sum omløpsmidler		7.079.441	4.520.495
Sum eiendeler		82.397.909	78.014.897

Balanse

EGENKAPITAL OG GJELD

	NOTE	2004	2003
Innskutt egenkapital			
Grunnkapital	2	20.000.000	20.000.000
Sum innskutt egenkapital		20.000.000	20.000.000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	2	44.011.666	44.818.723
Sum opptjent egenkapital		44.011.666	44.818.723
Sum egenkapital		64.011.666	64.818.723
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	3	1.048.060	1.108.057
Sum avsetning for forpliktelser		1.048.060	1.108.057
Annen langsiktig gjeld			
Utsatt inntekt	1	11.303.183	9.465.758
Sum annen langsiktig gjeld		11.303.183	9.465.758
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		3.605.735	930.407
Betalbar skatt	8	95.788	91.308
Skattetrekk og andre trekk		351.592	297.306
Skyldige offentlige avgifter		330.559	241.481
Annen kortsiktig gjeld		1.651.326	1.061.857
Sum kortsiktig gjeld		6.035.000	2.622.359
Sum gjeld		18.386.244	13.196.174
Sum gjeld og egenkapital		82.397.909	78.014.897

HØVIKODDEN, 24. FEBRUAR 2005

Eilif Holte (sign)
styreleder

Elsbeth Tronstad (sign)
nestleder

Per K Frølich (sign)
styremedlem

Birthe Marie Løveid (sign)
styremedlem

Jan Vincents Johannessen (sign)
styremedlem

Lars Guttorm Norheim (sign)
styremedlem

Lars Einar Sørli (sign)
styremedlem

Herlof HatlebrekkeJan (sign)
styremedlem

Arild Feldborg (sign)
adm dir

Noter til regnskapet for 2004

Sonja Henies og Niels Onstads Stiftelse er registrert som en offentlig stiftelse og følger lov om stiftelser med mer av 23. mai 1980. Stifterne Sonja Henie og Niels Onstad opprettet stiftelsen ved tingsinnskudd (donasjoner) i form av kunstsamlingen, Sonja Henies premiesamling og eiendommer.

REGNSKAPSPRINSIPPER

Generelt

Regnskapet viser den samlede økonomiske aktivitet og finansielle stilling for Sonja Henies og Niels Onstads Stiftelse.

Fondene som forvaltes og administreres av stiftelsen er følgende: Ferdinand Finnes Gledesfond, Bitle Moes Fond for tvverrkunstneriske aktiviteter og Fond for Internasjonal Samtidskunst er ikke medtatt i Kunstsenterets regnskap.

En oversikt over disse fondsmidler: (Alle tall i hele tusen)

	Ferdinand Finnes Gledesfond	Bitle Moes Fond	Fond for Int. Samtidskunst	Totalt
Fondsmidler pr 010104	731	243	94	1068
Inntekter	0	0	0	0
Benyttelse av fondsmidler	0	0	0	0
Fondsmidler pr 311204	731	243	94	1068

Fondene i oppstillingen forvaltes av stiftelsens ledelse, men er for øvrig ikke knyttet til stiftelsens drift, og heller ikke innarbeidet i stiftelsens regnskaper.

PRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak i Norge.

a) Inntekter

Inntektsføring av inntekter, herunder sponsorinntekter skjer ved realisasjon. Sponsorinntekter og eventuelle motytelser av betydning bruttoføres.

b) Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

c) Anleggsmidler/Langsiktig gjeld

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er tilstede. Bygningen avskrives ikke.

d) Varer

Varer er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Det foretas nedskrivning for påregnelig ukurans.

e) Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

f) Offentlige tilskudd

Offentlige tilskudd resultatføres i takt med de kostnader tilskuddet skal dekke. Tilskudd til investeringer balanseføres som utsatt inntekt og inntektsføres i takt med avskrivningene i henhold til god regnskapsskikk for små foretak.

g) Pensjonsforpliktelser

Pensjonsforpliktelser som ikke er forsikringsmessig dekket er kapitalisert og presentert som gjeld. Kollektive pensjonsordninger er ikke inntatt i stiftelsens balanse mens innbetalingene blir løpende utgiftsført som pensjonskostnader i henhold til god regnskapsskikk for små foretak.

Note 1 Anleggsmidler (Alle tall i 1000)

Type anleggsmiddel	Inventar og inredning	Kunst - samlingen	Bygning	Biler	Sum
Anskaffelseskost 1.1.	17.714	14.743	50.728	130	83.315
Tilgang	538	0	2.396	0	2.934
Avgang	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	18.252	14.743	53.124	130	86.249
Akk avskrivninger 31.12.	-7.115	0	-3.748	-78	-10.941
Akk nedskrivninger 31.12.	0	0	0	0	0
Bokført verdi pr. 31.12.	11.137	14.743	49.376	52	75.308
Årets avskrivninger	1.000	0	85	26	1.111
avskrivningsprosent	10-30	0	0	20	

Bygningen står oppført på festet tomt. Bærum kommune er hjemmelshaver. Eiendommen avskrives ikke. Bærum kommune ga i 1998 et tilskudd på kr 1.400 til renovering av Prisma-salene. Tilsvarende er det i perioden 2002-2004 gitt et tilskudd på kr 7.080 til nytt kjøleanlegg.

Norsk Museumsutvikling og Stiftelsen UNI har i perioden 2001-2003 gitt et tilskudd på kr 2.358 til sikringstiltak.

Tilskuddene er balanseført og inntektsføres i takt med avskrivningene. Årets inntektsføring beløper seg tilkr 648 og er ført som investeringstilskudd. En stor del av kunstsamlingen er gitt i form av gave fra privatpersoner og organisasjoner. På grunn av det regnskapsmessige historisk kost prinsippet, vil samlingens virkelige verdi være betydelig høyere enn bokført verdi.

Note 2 Egenkapital (Alle tall i 1000)

Stiftelsens grunnkapital er på 20 mill kroner. Iht stiftelseslovens §16 nr 4 er et av vilkårene for offentlig stadsfestelse, «at stiftelsens grunnkapital skal være urørlig. Minst en tiendedel av kapitalavkastningen skal vanligvis legges til kapitalen». Da Sonja Henies og Niels Onstads Stiftelsens grunnkapital ble opprettet med tingsinnskudd i form av kunstsamlingen, Sonja Henies premiesamling og eiendommer har det ikke vært noen kapitalavkastning. Grunnkapitalen er derfor beholdt med opprinnelig beløp.

Sikringsfondet ble opprettet i 1996, men omdøpt til utviklingsfond i 2003. Fondet beløper seg til kr 1 000 000 pr utgangen av 2003. Annen egenkapital er den resterende egenkapitalen utover grunnkapitalen og utviklingsfond.

Note 3 Pensjonsforpliktelser (Alle tall i 1000)

	2004	2003
Udekkede pensjonsforpliktelser pr 01.01.04	908	968
Årets endring	60	60
Udekkede pensjonsforpliktelser pr 31.12.04	848	908
Avsetning for ny udekket forpliktelse i 2000	200	200
Total udekket pensjonsforpliktelse pr 31.12.04	1.048	1.108

Pensjonsforpliktelsen er beregnet under forutsetning av 2% årlig pensjonsregulering og med 7% neddiskonteringsfaktor. Faktorene er beregnet på grunnlag av tabellverk for regnskapsføring av pensjoner, utarbeidet av revisorforeningen.

Ordningen omfatter 2 personer, og det er i år utbetalt totalt kr 177.

Note 4 Lønnskostnader (Alle tall i 1000)

	2004	2003
<i>Lønnskostnader</i>		
Lønn	6.779	6.577
Arbeidsgiveravgift	1.004	985
Pensjonskostnader øvrige	619	614
Pensjonsutbetalinger	117	117
Andre lønnsrelaterte ytelser	213	281
Sum	8.732	8.574

Gjennomsnittlig antall ansatte har i løpet av 2004 vært 20 stk.

Note 5 Ytelser/godtgjørelser til daglig leder, styret og revisor (Alle tall i 1000)

	2004
<i>Personer</i>	
Daglig leder	542
Styre	76
Revisor, revisjon	75
Revisor, rådgivning	53
Sum	746

Note 6 Offentlige tilskudd (Alle tall i 1000)

	2004	2003
Bærum Komm, kontanttilskudd	7.688	3.445
Bærum Komm, vedlikeholdstilskudd	0	5.178
Kulturdepartementet	5.759	5.088
Akershus fylkeskommune	622	622
Diverse tilskudd	100	950
Inntektsføring av tidligere mottatt investeringstilskudd	648	553
Totale tilskudd	14.817	15.836

Note 7 Driftsinntekter (Alle tall i 1000)

	2004	2003
Entreinntekter	3.208	3.643
Leieinntekter	1.820	1.809
Salgsinntekter	3.663	2.872
Andre inntekter	591	1.047
Tilskudd	14.816	15.836
Sum driftsinntekter	24.098	25.207

Note 8 Skatter

Skattepliktig resultat utleievirksomhet	342.103
Betalbar skatt	95.788
Resultat etter skatt	246.315

Stiansen & Co AS

Statsautoriserte revisorer

Til representantskapet i

Sonja Henies og Niels Onstads Stiftelser

Sven Erik Stiansen
Oddvar Nelli
Per Heyerdahl Arnoldsen
Medlemmer av
Den norske Revisorsforening
Revisor/Asseksjurat: 962 590 746
Besøksadr. Følger 15, Nesbru
Postadr. Postboks 176, 3418 Nesbru

REVISJONSBERETNING FOR 2004

Vi har revidert årsregnskapet for Sonja Henies og Niels Onstads Stiftelser for regnskapsåret 2004, som viser et underskudd på kr 807.057. Vi har også revidert opplysningene i årsheretningen, om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse og noteplysninger. Årsregnskapet og årsheretningen er avgitt av stiftelsens styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

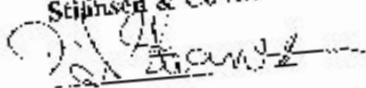
Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk i Norge. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon innebærer kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjonen også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontroll-systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter, og gir et uttrykk for stiftelsens økonomiske stilling 31. desember 2004 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapskikk i Norge.
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapskikk i Norge.
- opplysningene i årsheretningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Nesbru, 10. mars 2005

Stiansen & Co AS

Pål Stiansen

Statsautorisert revisor

Off. kontor: +47-66 34 88 40
Telefax: +47-66 98 14 60

Bank giro: 1020 14 81500
Bank for: scoe@stiansen.no
www.stiansen.no

REPRESENTANTSKAP

MEDLEMMER

Hildur Horn Øien, Leder
Bjørn Frodahl
Elisabeth Hartmann Krafft
Gerd Garstad
Jens Petter Grenersen
Grethe Omholt Jensen
Kari Brodin Seljelid
Bjørn Erik Deverill-Mathisen
Bjarne Hodne

VARAMEDLEMMER

Marianne Hagen
Tormod Rogstad
Gry Skådinn
Vibeke Limi
Turid Dahlmann
Halle Jørn Hanssen
Erik Odd Espelien
Einar Østmoe

OPPNEVNT AV

Akershus fylkeskommune
Bærum næringsråd
Venneforeningen
Venneforeningen
Bærum kommune
Bærum kommune
Bærum kommune
Universitetet i Oslo

STYRET

MEDLEMMER

Eilif Holte, Leder
Elsbeth Tronstad, Nestleder
Lars Sørli
Birthe Marie Løveid
Jan Vincents Johannesen
Lars G. Nordheim
Per K Frølich
Herlof Hatlebrekke

VARAMEDLEMMER

Trygve Peton Andresen
Ninja Sanner
Anette Johansen
Finn Arne Johannesen
Else Marie Dahll
Kjersti Morland Semlitsch
Lars Glans
Esther Ravnsborg-Gjertsen

VALGT AV

Representantskapet
Bærum kommune
Bærum kommune
Representantskapet
Representantskapet
Kulturdepartementet
Venneforeningen
Ansatte

ANSATTE OG ENGASJERTE

Jan Feldborg, *Adm. direktør*
Herlof Hatlebrekke, *Informasjonsmedarbeider / Redaktør*
Anna Hammer, *Markedssjef*

KUNSTFAGLIG AVDELING

Selene Wendt, *Konservator (til september 2004)*
Benedicte Sunde, *Formidlingsleder*
Kathrine Ringnes, *Prosjektkoordinator*
Walfried Brandt, *Teknisk konservator*
Ole Henrik Moe, *Konsulent*
Reidar Børjeson, *Konsulent*
Janne Leithe, *Konsulent (fra september 2004 – april 2005)*

ADMINISTRASJONSAVDELING

Liv Sørli, *Regnskapssjef*
Kari Kjærgaard Nissen, *Administrasjonssekretær*
Esther Ravnsborg-Gjertsen, *Butikkleder*
Eva Bødtker-Næss, *Resepsjon*
Mona Walderhaug, *Resepsjon*
Sunniva Sparre, *Resepsjon*
Janne Storhaug, *Resepsjon (fra 1. september 2004)*
Espen Øksne, *Sivilarbeider (til juli 2004)*
Ånond Versto, *Sivilarbeider (til juli 2004)*
Edvard Lobben, *Sivilarbeider (fra september 2004)*

TEKNISK AVDELING

Steve Coutermarsh, *Teknisk sjef*
Sjur Kleiven, *Teknisk leder*
Peder Borgar Knudsen, *Museumstekniker*
Morien Rees, *Museumstekniker*
Dorthe Håker, *Museumstekniker*
Jacky Penot, *Museumstekniker*

Henie Onstad Kunstsenter
1311 Høvikodden
Tlf.: 67 80 48 80
Infotlf.: 67 80 49 00
E-mail: henie-onstad@hok.no
www.hok.no